

VỊ TRÍ, VAI TRÒ CỦA NGUYÊN THỦ QUỐC GIA TRONG BỘ MÁY NHÀ NƯỚC HIỆN ĐẠI - LINH HOẠT TRONG TRUYỀN THỐNG

TÔ VĂN HOÀ *

Tóm tắt: Trong bộ máy nhà nước hiện đại, mỗi cơ quan nhà nước đều đóng vai trò quan trọng riêng trong cơ chế phân quyền. Trên cơ sở nghiên cứu lí luận và so sánh thực tiễn của các chính thể khác nhau, bài viết cho thấy vị trí, vai trò của nguyên thủ quốc gia vừa có tính truyền thống, vừa có tính linh hoạt cao trong bộ máy nhà nước hiện đại. Bài viết lập luận rằng nếu kết hợp tốt giữa hai yếu tố này theo hướng phát huy vai trò thực quyền của nguyên thủ quốc gia trong lĩnh vực đối ngoại, quốc phòng, an ninh thì cho dù trong chính thể nào đi nữa chế định nguyên thủ quốc gia cũng sẽ góp phần tích cực đẩy mạnh tính hiệu lực, hiệu quả của bộ máy nhà nước.

Từ khoá: Chủ tịch nước; nguyên thủ quốc gia; bộ máy nhà nước hiện đại

Nhận bài: 12/4/2022

Hoàn thành biên tập: 23/5/2022

Duyệt đăng: 23/5/2022

POSITION AND ROLE OF THE HEAD OF STATE IN THE MODERN GOVERNMENTAL APPARATUS - FLEXIBLE IN TRADITION

Abstract: In the modern governmental apparatus, each government institution plays an important role that is intrinsic to them in the distribution-of-powwer's mechanism. On the basis of theoretical research and correlate to practical situations of different jurisdictions, this article points out that the position and role of the head of state bears both traditional and flexible characteristics in the modern governmental establishment. This article argues that if these two traits are combined together via methods that enhance practical capacities of the head of states in foreign affairs, defense and national security, such premier titles shall greatly contribute to the efficiency and effectiveness of the governmental establishment as a whole, regardless of political stance.

Keywords: State President; head of state; modern governmental apparatus

Received: Apr 12th, 2022; Editing completed: May 23th, 2022; Accepted for publication: May 23th, 2022

1. Vị trí, vai trò của nguyên thủ quốc gia trong lí luận về bộ máy nhà nước hiện đại

Trong nhà nước hiện đại luôn có một vị trí đứng đầu nhà nước, là sự hiện diện của nhà nước đó đối với các quốc gia khác, là biểu tượng của quốc gia trong lòng người dân nước mình, vị trí đó được gọi với một tên chung là “nguyên thủ quốc gia”. Nguyên thủ quốc gia có thể được gọi với

tên gọi khác nhau như nhà vua, tổng thống hay chủ tịch nước...

Có thể nói, nguyên thủ quốc gia là vị trí lâu đời nhất trong bộ máy nhà nước. Tiền thân của nguyên thủ quốc gia trong bộ máy nhà nước chính là nhà vua thời phong kiến với quyền lực tập quyền, chuyên chế trong tay. Đến thời kì Khai sáng từ giữa thế kỉ thứ XVII, sự tập quyền, chuyên chế của nhà vua bị đánh đổ bởi các quan điểm của John Locke trong cuốn Tiểu luận về chính quyền

* Phó Giáo sư, Tiến sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội
E-mail: tovanhoa@hlu.edu.vn